

Maahanmuuttajien kokemuksia hoitotyön avustavien tehtävien koulutuksesta

Emilia Koski & Emilia Stenman

2023 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Maahanmuuttajien kokemuksia hoitotyön avustavien tehtävien koulutuksesta

Emilia Koski, Emilia Stenman
Sairaanhoidajakoulutus (AMK)
Opinnäytetyö
Toukokuu, 2023

Emilia Koski, Emilia Stenman

Maahanmuuttajien kokemuksia hoitotyön avustavien tehtävien koulutuksesta

Vuosi

2023

Sivumäärä

35

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää MiCare-hankkeen järjestämän koulutuksen käyneiden kokemuksia käydystä koulutuksesta. Koulutuksen aiheena oli hoitotyön avustavat tehtävät ja koulutus oli suunnattu maahanmuuttajille. Tavoitteena oli myös saada esille sellaista tietoa, jota voidaan hyödyntää tulevaisuudessa järjestettävien koulutuksien suunniteluun, toteutukseen ja sisältöön. Teoreettista viitekehystä haluttiin rajata, jotta tietoperusta pysyisi mahdollisimman asiaan liittyvänä. Tietoperustaan valittiin aiheet, jotka parhaiten sopivat opinnäytetyön aiheeseen. Opinnäytetyössä keskityttiin erityisesti monikulttuurisuuteen, maahanmuuttajiin sekä yhdenvertaisuuteen. Tärkeä tekijä oli myös opinnäytetyön aiheen ajankohtaisuus, sillä maahanmuuttajien määrä hoitoalalla on ollut viime vuosina kasvussa.

Tutkimusmenetelmänä opinnäytetyössä käytettiin laadullista tutkimusta. Opinnäytetyön aineisto kerättiin haastatteluiden avulla. Opinnäytetyötä varten haastateltiin MiCare-koulutukseen osallistuneita vapaaehtoisia. Haastatteluiden avulla haluttiin kuulla koulutuksiin osallistuneiden kokemus koulutuksesta ja sen sisällöstä. Haastattelut nauhoitettiin ja litteroitiin. Tuloksena saatiin yhteenveto haastateltavien kokemuksista käydystä koulutuksesta ja mahdollisista kehitettävistä asioista liittyen tuleviin koulutuksiin. Pääasiassa koulutus koettiin hyödyllisenä. Ainona ongelmana nousi esiin kielelliset vaikeudet. Aihe on ajankohtainen ja tulevaisuuden kannalta hyödyllinen, ajatellen maahanmuuttajien määrän kasvua Suomessa sekä monikulttuurisuutta globaalilla tasolla.

The purpose of this thesis was to find out the experiences of those who have completed the training organized by the MiCare project in the course of the training. The subject of the training was nursing assistantships and the training was aimed at immigrants. The aim was also to obtain information that can be used for the planning, implementation and content of future trainings. The aim was to limit the theoretical framework in order to keep the knowledge base as relevant as possible. The topics that best suited the topic of the thesis were selected for the knowledge base. The thesis wanted to focus especially on multiculturalism, immigrants and equality. Another important factor was the topicality of the topic of the thesis, as the number of immigrants in the care sector has been growing in recent years.

As a research method, qualitative research was used in the thesis. Interviews were used as a method for collecting data for the thesis. For the thesis, volunteers who participated in the MiCare training were interviewed. The purpose of the interviews was to hear the participants' experience of the training and its content. The interviews were recorded and transcribed. As a result, a summary of the interviewees' experiences of the training and possible issues to be developed related to future trainings were obtained. The topic is topical and useful for the future, considering the growing number of immigrants in Finland and multiculturalism on a global level.

1.	Johdanto.....	1
2.	Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite	1
3.	Tietoperusta	2
3.1	Maahanmuuttaja	2
3.2	Monikulttuurisuus	3
3.3	Kotoutuminen.....	4
3.4	Yhdenvertaisuus	4
3.5	Koulutus	5
3.6	Maahanmuuttajan ohjaus	7
4.	Menetelmä	8
4.1	Haastattelu.....	9
4.2	Tietosuoja haastattelussa.....	11
4.3	Litterointi	12
5.	Toteutus	12
5.1	Analysointi.....	14
5.2	Haastatteluiden tulokset.....	16
5.2.1	Koulutuksen hyvät puolet	21
5.2.2	Koulutuksen huonot puolet	21
5.2.3	Tiivistelmä koulutuskokemuksista	22
5.3	Opinnäytetyön luotettavuus	21
5.4	Pohdinta	22
5.5	Johtopäätökset	24
5.6	Arviointi.....	24
	Lähteet.....	25
	Taulukot	29
	Kuviot	29
	Liitteet	29

1. Johdanto

Opinnäytetyö käsittelee maahanmuuttajien koulutuskokemuksia hoitotyön koulutuksesta. Tällä hetkellä opinnäytetyön aihe, maahanmuuttajat ja monikulttuurisuus on hyvinkin ajan-kohtainen. Maahanmuuttajia on tullut ja tulee jatkuvasti lisää Suomeen. Tavoitteena on, että maahanmuuttajat löytävät työpaikan Suomesta sekä sopeutuvat uuteen elämään mahdollisimman hyvin. Yksi sopeutumiseen vaikuttava tekijä on tunne kuuluvuudesta sekä tasa-arvosta. Tämän vuoksi yhdenvertaisuus on yksi valituista aiheista opinnäytetyön tietoperustassa. Yhdenvertaisuus on myös aihe, jota on viime vuosina käsitelty paljon.

Tällä hetkellä hoitoala kärsii työvoimapulasta. Työvoimapulaa on runsaasti joka puolella ja työvoimapula kasvaa koko ajan. Pula hoitajista, niin sairaanhoitajista kuin lähihoitajista on kasvanut viimeisen muutaman vuoden aikana. Hoitajapula taas heijastuu työntekijöihin, joka taas nostaa työtätekevien työtaakkaa, kiirettä ja stressiä. Tämä taas lisää puolestaan työntekijöiden kuormitusta ja lisää sairauspoissaoloja työpaikoilla. (Tehy 2023.)

Opinnäytetyössä haastateltiin maahanmuuttajia, jotka ovat käyneet koulutuksen hoitotyön avustavista tehtävistä. Kysymyslomake luotiin etukäteen ja haastattelut nauhoitettiin. Opinnäytetyö on tutkimustyö, jossa haastatteluiden pohjalta tuloksia analysoitiin aineistolähtöisesti laadullisen tutkimuksen kautta.

Yhteistyökumppanina toimi MiCare-hanke. MiCare-hankkeen tavoitteena on tukea maahanmuuttajien ammatillista sekä sosiaalista integraatiota hoiva-alalla ja sitä kautta parantaa ikäihmisen hoivan laatua. MiCare-hanke tarjoaa maahanmuuttaja naisille koulutuksen hoitotyön avustavista tehtävistä. Hanke edistää maahanmuuttaja naisten työllistymisen mahdollisuuksia, erityisesti henkilökohtaisen avustajan sekä kotityöntekijän tehtäviin. Koulutukseen oli osallistunut myös miehiä. Tavoitteena on parantaa myös heidän työllistymismahdollisuutensa sekä työllistymistä. (MiCare 2023.)

2. Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite

Opinnäytetyön tarkoituksena oli MiCare-hankkeen tilaamana kuvata maahanmuuttajien kokemuksia koulutuksesta, johon he oli osallistuneet. Maahanmuuttajat kävivät ensin koulutuksen, jossa heidät koulutettiin hoitotyön avustaviin tehtäviin. Koulutuksen jälkeen halukkaita haastateltiin ja haastatteluiden jälkeen haastattelutuloksia analysoitiin opinnäytetyössä.

Tavoitteena oli saada useampia koulutukseen osallistuneita osallistumaan haastatteluun. Haastattelu oli täysin vapaaehtoinen sekä tulokset raportoidaan siten, ettei niistä voi osallistujaa tunnistaa. Tavoitteena oli saada myös mahdollisimman rehellisiä ja heidän oman kokemuksensa mukaisia vastauksia. Heidän kokemusten mukaan, voidaan jatkossa tarvittaessa muuttaa ja kehittää koulutusta.

Tavoitteena oli, että opinnäytetyön tutkimuksen, eli haastatteluiden vastauksien perusteella tulevia koulutuksia pystyttäisiin räätälöimään yhä sopivimmiksi. Vastaukset auttavat yhä tarkennetun ja tarpeellisemman koulutuksen luomisessa vastaisuudessa.

Opinnäytetyössä pyrittiin vastaamaan seuraavaan tutkimuskysymykseen:

1. Millaisena maahanmuuttajat kokivat MiCare-hankkeen järjestämän hoitotyön koulutuksen?

3. Tietoperusta

3.1 Maahanmuuttaja

Maahanmuuttaja on yleiskäsite henkilölle, joka on muuttanut maasta toiseen. Yleisesti käsitteellä viitataan henkilöön, joka on syntynyt ulkomailla. Maahanmuuttajat voivat muuttaa maahan mm. Työn, opiskelun, perheen tai pakolaisuuden takia. Vuonna 2021 Suomen väestöstä noin 8,5 % oli ulkomaalaistaustaisia, tuo prosenttilukema tarkoittaa hieman alle 470 000 henkilöä. Suurin osa ulkomaalaistaustaisista asui Uudellamaalla. Kun taas Suomessa asui ulkomaan kansalaisia vuoden 2021 lopussa yli 296 000. (Tilastokeskus 2021.)

Uuden kulttuurin oppiminen alkaa, kun saavutaan uuteen maahan. Sopeutumiskykyyn vaikuttavat myös maahanmuuttajan luonteenpiirteet, esim. Rohkeus, avoimuus, seurallisuus ja epävarmuuden sietokyky. Myös ikä, koulutustausta sekä oman kulttuurin samanlaisuus uuden kulttuurin kanssa. Myös uuden maan suhtautuminen ja kohtaaminen vaikuttavat sopeutumiseen. Maahanmuuttajat voivat tuoda mukanaan erilaisuutta ja osaamista, jotka voivat rikastuttaa vastaanottavan maan yhteiskuntaa eri tavoilla. Maahanmuuttajat tuovat uusia kulttuurisia näkökulmia, taitoja ja työvoimaa eri aloille, hoitoalallekin. Samalla he kohtaavat erilaisia haasteita sopeutuessaan uuteen ympäristöön ja kulttuuriin. Maahanmuuttajat ovat monimuotoinen ja arvokas osa yhteiskuntaa. Tärkeää on tarjota maahanmuuttajille myös tasa-arvoiset mahdollisuudet ja resurssit menestyä sekä tuoda omia vahvuuksiaan esiin.

Jokainen maahanmuuttajan tarvitsee omaksua ainakin hieman uuden isänmaansa kulttuuria.

Joissakin asioissa on pakko toimia kulttuurin mukaan, jotta jokapäiväiset asiat tulevat hoide-
tuksi. Onnellisempia maahanmuuttajia ovat kaksikulttuurisuuden saavuttavat, eli integroitui-
misen. Silloin maahanmuuttaja on hyväksynyt isäntämaansa kulttuuria niin paljon, että kyke-
nee elämään ja toimimaan ilman suurempia riitoja ja ongelmia ja on lisäksi säilyttänyt omasta
kulttuuristaan jotain itselle olennaista ja tärkeää ja voi sitä välittää muille. Integroituminen
vie vuosia. Integroitumista helpottaa, mitä nuorempi maahanmuuttaja on ja mitä lähempänä
uusi kulttuuri on toimintatavoiltaan ja arvoiltaan aiempaa kulttuuria. Myös kiinnostus uutta
kulttuuria kohtaan nopeuttaa integroitumista. (Pollari 2000.)

3.2 Monikulttuurisuus

Sanalla monikulttuurisuus tarkoitetaan sitä, että maan väestössä on etnisesti ja kulttuurisesti
monenlaisia ihmisiä. Väestöstä löytyy erilaisia kansallisuksia, uskontoja, kieliä, toimintamal-
leja, arvoja, vapaa-ajanviettotapoja ja niin edelleen. Monikulttuurisuus Suomessa on viime
vuosien saatossa lisääntynyt (Tilastokeskus). Monikulttuurissa on yhteiskunnallinen tilanne,
jossa on eri kieliä sekä kulttuureita edustavia ryhmiä elää samassa yhteiskunnassa. Monikult-
tuuri on ideologi, jossa kunnioitetaan eri kulttuuriyhteisöjen erilaisuutta. Kaikki kulttuurit
ovat erilaisia. Kulttuureita vertaillaan paljon keskenään, mutta mikään kulttuuri ei ole arvo-
ton eikä täydellinen. (Imre 2023.)

Kulttuuri, jossa kukin elää, määrittää jokaiselle mikä on oikein ja mikä ei. Jokaisessa kulttuu-
reissa on hiljaisia, sekä kovaäänisiä ihmisiä, mutta kulttuuri usein määrää, miten tunteet il-
maistaan. Yleensä vanhemmat ovat malleina omille lapsilleen ja omalla käyttäytymisellään
kasvattaa lapsiaan. Koulussa myöhemmin opitaan yhteiskunnan tärkeät tiedot ja taidot, jonka
kautta opitaan myös yhteisön arvoista ja asenteista. Monikulttuurisuuden edut ovat moninai-
set. Se voi tuoda mukanaan uusia ideoita, näkökulmia ja tapoja ratkaista ongelmia sekä lisätä
kulttuurista ymmärrystä, kunnioitusta ja empatiaa eri kulttuureita kohtaan. (Pollari 2000.)

Monikulttuurisuus lisää kulttuuritietoisuutta, mikä näkyy esimerkiksi siten, että ihmisillä on
enemmän tietoa eri kulttuureista, joka taas vuorollaan rohkaisee työntekijöitä hyödyntämään
saamiaan tietoja kulttuureista omassa työssään. Myös työnantajat ovat yhä tietoisempia eri-
laisista kulttuureista ja näin myös ulkomaalaistaustaisen palkkaaminen on todennäköisempää.
(Mannerheimin lastensuojeluliitto 01/2022.)

3.3 Kotoutuminen

On havaittu, että virallisen kotoutumisajan jälkeen monet maahanmuuttajat jäävät palveluiden katveeseen. Monelle virallinen kotouttamisaika on riittävä, jotta sopeutuu uuteen elämäntilanteeseen, mutta kaikille se ei ole sitä. Kaikki ei virallisen kotouttamisaajan puitteissa kerkeä oppia riittävästi suomen kieltä, löydä paikkaansa yhteisössä tai opi käyttämään palveluita tukeakseen omaa hyvinvointia. Ja koska palveluita ei osata käyttää, eikä niitä ehkä tunneta riittävän hyvin, jää riittävä tuki saamatta erilaisissa tukea tarvitsevilla elämäntilanteissa. Jos alku on haasteellista, ja elämän arki vaikeaa itsessään, on esimerkiksi työllistyminen tai kouluttautuminen haasteellista. Valtion kotouttamisohjelman tahtotila on kuitenkin nopea työllistyminen. (THL blogi 2017.)

Vaikka maahanmuuttajan oma toive olisikin päästä töihin, ei este välttämättä ole osaamisessa tai kielessä, vaan työnantajien asenteissa, jossa on edelleen tänäkin päivä muutokselle varaa (Kotouttavat kontaktit, Turtiainen, 2018.) Kotoutumislain tarkoituksena on vahvistaa hallintolain yleistä neuvontavelvollisuutta maahanmuuttajia koskevissa asioissa. (Laki kotoutumisen edistämisestä, 2010/1386).

Käytännössä maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalveluita on järjestetty monilla eri tavoilla ympäri maata. Kunnassa voi olla esimerkiksi maahanmuuttajien matalankynnyksen neuvontapiste, erillisen järjestön antamaa neuvontaa, kohtaamispaikkoja ja eri viranomaisten asiakasneuvontaa. Ohjaus ja neuvonta on voitu sisällyttää osaksi yksittäisten viranomaisten toimenkuvia. Ohjausta ja neuvontaa toteutetaan myös kuntayhtymien kautta. Lisäksi joillain alueilla kunnat ovat yhdessä sopineet esimerkiksi ”kiertävän neuvonnan” järjestämisestä. Ikävä kyllä, on myös niitä kuntia, joissa ei ole käytännössä mitään edellä mainituista - ainakaan fyysisinä palveluina. Virallisten toimenpiteiden ja palveluiden kautta kotoutumista pyritään edistämään arkipäiväisissä tilanteissa kuten, työpaikoilla, koulussa, päiväkodissa ja harrastustoimintojen muodossa. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2023.)

3.4 Yhdenvertaisuus

Laillisesti katsottuna yhdenvertaisuuden historia ei Suomessa vielä ole kovin pitkä. Ensimmäinen erillinen laki yhdenvertaisuudesta (21/2004) annettiin vasta alkuvuodesta 2004. Laki sai alkunsa vuonna 2000 annetusta kahdesta EU-direktiivistä. Nämä kaksi direktiiviä olivat rotusyrjintädirektiivi, eli rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta annettu neuvoston direktiivi 2000/43/EY ja työsyrijintädirektiiviksi kutsuttu, yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevasta yleisistä puitteista annettu neuvoston direktiivi 2000/78/EY. Tuolloin laki oli hankalasti tulkittava, sillä

sen monimutkainen sanamuoto perustui direktiiveihin. Sittemmin laki on kumottu (2015) ja uusi laki annettu. (Finlex 20.1.2004/21 & Leppänen, K. 2015.)

Suomen peruslain mukaan, ilman hyväksyttävää perustetta ketään ei saa asettaa eri asemaan, esimerkiksi uskonnon, kielen, vakaumuksen, sukupuolen, iän, mielipiteen, terveydentilan tai vammaisuuden perusteella. Myös perustuslaki kattaa sukupuolten tasa-arvon. On tärkeää, että lainsäädännössä turvataan maahanmuuttajien yhdenvertaisuus ja estetään syrjintää. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2021.)

Yhdenvertaisuuslaki kieltää häirinnän, syrjinnän sekä käskyn syrjiä. Lain mukaan se velvoittaa myös työnantajat, viranomaiset, oppilaitokset sekä erilaiset koulutuksen järjestäjät edistämään aktiivisesti yhdenvertaisuutta ja tarvittaessa muuttamaan olosuhteita, että yhdenvertaisuus toteutuu. Myös rikoslaissa ja tasa-arvolaisissa kielletään syrjintää.

Maahanmuuttajien osallistuminen yhteiskunnalliseen päätöksentekoon ja heidän kokemusten ääneen tuleminen sekä heidän mielipiteiden kuuleminen on tärkeää. Myös maahanmuuttajien tulee voida vaikuttaa omiin asioihinsa ja osallistua päätöksentekoon esimerkiksi maahanmuuttoneuvostojen ja osallistavien toimintatapojen avustuksella. (Ihmisoikeusliitto 2023.)

Jokaisella on oltava elämässä samat mahdollisuudet työllistyä, opiskella ja olla juuri sellainen, kun on. Maahanmuuttajat ovat oikeutettuja samoihin oikeuksiin, vapauksiin ja mahdollisuuksiin kuin muidenkin yhteiskunnan jäsenten. Se merkitsee syrjinnän ja eriarvoiseen kohteluun puuttumista sekä maahanmuuttajien tasavertaista kohtelua kaikilla elämäalueilla, kuten työllisyudessa, koulutuksessa, terveydenhuollossa, asumisessa ja muissa yhteiskunnallisissa palveluissa. Ennakoluulot ohjaavat paljon ihmisten käyttäytymistä ja sen pohjalta luodaan ihmisestä kuva, vaikei häntä tunnettaisiinkaan. Työsopimuslaissa on säädetty, että kaikkia työntekijöitä tulee kohdella tasapuolisesti. Työsyrjinnästä palvelussuhteen aikana on rangaistavaa. Kaikilla tulee olla samat mahdollisuudet päästä esim. Koulutukseen, palveluihin ja työhön. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2023.)

3.5 Koulutus

Koulutuksella pyritään muuttamaan yhteisön käytänteitä ja ratkaisemaan jäsenten ja yhteiskunnan ajankohtaisia ongelmia. Eli koulutuksella pyritään tavoitteellisesti muutoksia koulutettavan taidoissa, tiedoissa, asenteissa, arvoissa sekä motivaatiossa. Koulutuksien avulla maahanmuuttaja voi kehittää taitojaan, oppia uutta ja parantaa näin työllistymismahdollisuuksiaan. (Soini 2003.)

Koulutus vaikuttaa ihmisen asemaan yhteiskunnassa ja sen kautta taas yhteiskunnan taloudelliseen, sivistykselliseen, sekä sosiaaliseen rakenteeseen ja kehitykseen. Koulutuksen suunnittelussa on otettava huomioon yhteiskunnan tarpeet, kehitys sekä muutos. Koulutusjärjestelmän rakenne ohjaa ihmisiä eritasoihin tehtäviin. (Arajärvi 2021.)

Hoitotyöhön liittyviä koulutuksia maahanmuuttajille löytyy eri kaupungeista Suomessa. Monet ammattikorkeakoulut sekä yliopistot tarjoavat hoitotyön koulutusohjelmia, joissa on mahdollisuus osallistua myös maahanmuuttajille suunnattuihin koulutusohjelmiin. Näillä kursseilla voidaan tarjota maahanmuuttajille kielitaitoa tukevia opintoja, ammatillista ohjausta ja muita tarvittavia tukitoimia myös hoitotyön alalle. Laurea Ammattikorkeakoulun Tikkurilan kampus, tarjoaa maahanmuuttajille valmentavaa koulutusta korkeakouluopintoihin. (Laurea 2023).

Koulutus, johon maahanmuuttajat osallistuivat, käsitteli hoitotyötä ja mitä se pitää sisällään. Koulutus oli jaettu viiteen eri moduulin. Jokaisessa moduulissa käsiteltiin eri osa-aiheita. Kukin moduuli oli jaettu erillisiin osiin, joiden kesto oli 45-120 minuuttia. Osa koulutuksesta suoritettiin kampuksella ja osa verkossa.

Ensimmäisen moduulin ensimmäisessä osiossa käytiin läpi hoitajan roolia ja työtehtäviä. Toisessa osiossa, joka käsitteli työympäristöä ja työolosuhteita käytiin myös läpi työaikoja, palkka sekä miten työhön voi tulla palkatuksi. Kolmannessa osiossa pohdittiin kulttuuriin ja kieleen liittyviä seikkoja ja miten niistä voitaisiin päästä yli. Neljäs osio käsitteli yleistä alaan liittyvää sanastoa, mutta tarkoituksena oli myös parantaa perussanastoa. Viides osio käsitteli hoitajan oikeuksia ja velvollisuuksia. Pääasiallisina opiskelumenetelminä koulutuksena hyödynnettiin itsenäistä työskentelyä sekä erilaisin aktiviteetein aiheeseen perehtymistä.

Toisen moduulin ensimmäisessä osiossa käytiin läpi hoidon vastaanottajia ja heidän tarpeitaan, eri sairauksia, vakavat ja ei vakavat oireet ja milloin ottaa yhteyttä esimerkiksi sairaanhoitajaan, lääkäriin tai hätänumeroon. Toisen moduulin toinen osa käsitteli psyykkisiä ja neurologisia sairauksia, kuten muistisairauksia, depressio, epilepsia tai Parkinsonin tauti. Kolmas osio käsitteli motorisia sairauksia ja mitä apuvälineitä voi hyödyntää. Neljännessä osiossa käytiin läpi sydänsairautta sairastavan potilaan hoitoa, yleisiä oireita ja miten toimia missäkin tilanteessa. Toisen moduulin viimeinen, eli viiden osio käsitteli terminaalivaiheen potilaan kanssa kommunikoinnista ja hoitoa, potilaan perheen kohtaaminen, mitkä ovat ammatilliset rajat ja milloin olla yhteydessä eri tahoihin.

Kolmas moduuli oli jaettu neljään osioon. Osioista ensimmäinen käsitteli potilaan hygienian hoitoa. Toisessa osiossa käytiin läpi erilaisia ravitsemukseen liittyviä asioita kuten allergiat ja

erikoisruokavaliot liittyen eri sairauksiin, kuten diabeetikon ruokavalio tai korkea kolesterolia potevan ruokavalio. Kolmas osio käsitteli lääkehoitoa, tavallisimpiä lääkkeitä ja niiden antoa. Neljännessä osiossa pohdittiin potilaan kanssa kommunikoimista ja aktiviteettejä.

Neljäs moduuli oli jaettu kolmeen pidempään, noin kaksi tuntia kestäviin osioihin. Ensimmäisessä osiossa käytiin läpi kodinhoitoa vaadituilla tuotteilla ja mitä tekniikoita siihen voi hyödyntää. Neljännen moduulin toisessa osiossa opeteltiin oikeaoppista pyykinpesua. Kolmas osio vuorostaan käsitteli hoidon vastaanottajan turvallisuutta kotona, miten turvallisuutta voi edistää ja mihin tulee reagoida ja miten.

Viiden moduuli, eli koulutuksen viimeinen osa oli jaettu neljään osioon. Ensimmäisen osion aiheena oli oman ammatillisen profiilin tunnistaminen. Toisessa osiossa käytiin läpi opetussuunnitelmaa ja esimerkiksi CV:n luomista. Viidennen moduulin kolmannessa osiossa käytiin läpi työnhakua ja neljännessä osiossa työhaastattelua ja siinä onnistumista.

3.6 Maahanmuuttajan ohjaus

Maahanmuuttajan ohjaus tarkoittaa toimenpiteitä, joiden avulla autetaan maahanmuuttajia sopeutumaan uuteen yhteiskuntaan sekä integroitumaan osaksi sitä. Tähän kuuluu mm. Erilaiset tukipalvelut, neuvontaa, ohjausta sekä koulutusta, joilla pyritään helpottamaan maahanmuuttajien arkea sekä edistämään heidän osallistumistaan yhteiskunnalliseen elämään. Maahanmuuttajien ohjauksen tavoitteena on tukea maahanmuuttajaa selviytymään uusissa olosuhteissa, oppimaan tarvittavia tietoja sekä verkostoitumaan paikallisten ihmisten kanssa. Hyvin toteutettu maahanmuuttajien ohjaus parantaa maahanmuuttajien työllistymistä, koulutautumista, hyvinvointia sekä se ehkäisee myös syrjäytymistä. Joustavuus, avoimuus ja kulttuurinen ymmärrys on avainasemassa maahanmuuttajan ohjauksen onnistumisessa. (Imre 2023.)

Suomen väestö on ikääntyvä väestö. Maahanmuutto ja maan monikulttuurisuus ovat tasaisessa kasvussa, joten on selvää, että maahanmuuttajien ja monikulttuuristen ihmisten määrä suomen työvoimassa kasvaa ja näkyy yhä enemmän ajan kuluessa. Tämä prosessi tuo mukanaan niin haasteita, kuin myös mahdollisuuksia. Yksi yleisin haaste on edelleen yhteiskunnassa vallitsevan, sekä työpaikkojen asenteet, että käytäntöjen jäykkyys. On totuttu saamaan palvelua saman näköiseltä ja alun perin samaa kieltä puhuvalta henkilöltä, tähän on opittu. Vaikka maahanmuutto onkin suomessa melko tuore muutos, on se silti osa tulevaisuutta, johon yhteiskunnan tulee sopeutua. (Hyväri & Sahonen 2021.)

Mitä lähemmäs pääkaupunkiseutua sijoittuu, sitä suurempi ulkomaalaistaustaisten luku on, sillä Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2020 noin 49 prosenttia ulkomaalaistaustaisista henkilöistä asui pääkaupunkiseudulla (Tilastokeskus, 2020). Monikulttuurisen ohjaamisen kehittäminen, eli maahanmuuttajien ohjauksen kehittäminen on ajankohtainen aihe. Tärkeää on saada ohjausta omalla kielellä, unohtamatta uskonnonlukutaitoa, nämä edellä mainitut ovat seikoja, jotka hankaloittavat laadukkaan ohjaamisen saantia ja luo haasteita ohjaajien koulutukseen. (Toivonen & Udo 2021.)

Kielellä ja sen käytöllä on suuri vaikutus, niin yksilöiden kuin myös yhteisöjen identiteeteille. Kielen osaaminen tuo turvallisuuden tunnetta yksilöllisellä tasolla, mutta luo myös mahdollisuuksia niin kansallisesti kuin myös globaalisti. Näin ollen Suomen yhteiskunnassa olisi tulevaisuudessa tärkeää panostaa monikielisen ja monikulttuurisen potentiaalin tukemiseen ja kehittämiseen (Honko & Mustonen, 2018, s.4). Monikielisyyden ymmärtäminen ja kielitietoisesti toimiminen on keskeistä monikulttuurisessa ohjaustyössä. Kielitietoisuus tarkoittaa tietyn kielen ja sen käytäntöjen huomioon ottamista erilaisissa vuorovaikutustilanteissa, kuten ohjaustilanteessa. (Hovila & Hyväri 2021, s.64.)

On tärkeää, että maahanmuuttajien koulutuksissa huomioidaan maahanmuuttajien erityistarpeet ja tarjotaan tarvittavaa tukea sekä ohjausta. Suomen kielessä sanoilla on paljon erilaisia muotoja, jonka vuoksi puhekieli ja kirjakieli saattavat erota toisistaan. Maahanmuuttajia ohjattaessa tulee puheessa käyttää selkokieltä ja yleiskielen ilmaisuksia, sekä selkeitä lyhyitä lauseita. Opittavat asiat on hyvä asettaa pienempiin kokonaisuuksiin, sillä vieraan kielen takia maahanmuuttajalla on usein haastavampaa ja vaikeampaa uuden oppiminen, hahmottaminen sekä muistamaan asiat. Oppimista tukevat kuvat, selkeät esimerkit ja mallin näyttäminen. On tärkeää varmistaa, että ohjattava on ymmärtänyt antamasi ohjeet. (Imre 2023.)

4. Menetelmä

Opinnäytetyö toteutettiin laadullisella tutkimuksella. Aineisto tähän kerättiin haastatteluilla, johon oli laadittu valmis haastattelurunko. Haastattelurunko ja sen kysymykset oli suunniteltu niin, että sen avulla saataisiin yksinkertaisilla kysymyksillä kerättyä mahdollisimman kattavasti tietoa. Lisäksi haastattelurunko hyväksytettiin myös MiCare-hankkeen yhteyshenkilöllä. Haastattelut onnistuivat kasvotusten. Haastatteluun saatiin vapaaehtoisia osallistujia ja haastatteluista saatuja vastauksia voidaan toivottavasti hyödyntää uusien koulutuksien suunnittelussa tulevaisuudessa. Saadut aineistot analysoitiin aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä.

Opinnäytetyön laadullisessa tutkimuksessa on tärkeää selkeyttää tutkimuskysymykset ja tavoitteet, jotka ohjaavat tutkimuksen suuntaa. Laadullinen tutkimus pyrkii selvittämään, miten ja

miksi asioita tapahtuu. Tutkimisprosessi on joustava ja avoin uusille löydöksille ja näkökulmille. Laadullisen tutkimuksen tarkoituksena oli kerätä tietoja, jotka pyrkivät ennemminkin kuvailemaan haluttua aihetta mittaamisen sijaan. Sellaisia tietoja voi olla esimerkiksi näkökulmat, mielipiteet, mielikuvat ja kokemukset. Edellä mainitut tiedot ovat tämän opinnäytetyön tavoitteen kannalta oleellisia.

Laadullisessa tutkimuksessa tulee myös tarkastella ymmärtämiseen ja tulkintaan liittyviä muodostumia, sillä tutkijan omat näkemykset saattavat vaikuttaa havaintoihin. Tehdessä laadullista tutkimusta on myös otettava huomioon, että ihmiset ymmärtävät asioita eri tavalla, riippuen erilaisista yksilöllisistä tekijöistä. Asioiden eri tavalla ymmärtäminen on mahdollista silloinkin, kun puhutaan samaa kieltä. Isompi riski asioiden väärin ymmärtämiselle on vielä suurempi, kun haastateltavan ja haastattelijan äidinkieli ei ole sama. (Puusa 2020.)

Kun haluaa tietää mitä ihminen ajattelee ja miksi, on järkevää kysyä asiaa häneltä (Tuomi 2013). Aineistonkeruumenetelmäksi valittiin haastattelu, koska se on suoriin, konkreettisiin ja luotettaviin tapa kerätä aineistoa liittyen kyseessä oleviin koulutuskokemuksiin. Saadut aineistot analysoitiin aineistolähtöisellä eli induktiivisella sisällönanalyysillä.

4.1 Haastattelu

Tässä opinnäytetyössä aineistonkeruumenetelmänä käytettiin haastattelua. Haastattelua käytetään, kun halutaan tietää mitä toinen ihminen ajattelee. Henkilökohtaisella haastattelulla haastattelija esittää kysymykset suullisesti sekä merkitsee ne ylös. Haastattelu on joustavaa. Henkilökohtaisessa haastattelussa on mahdollisuus esim. Toistaa kysymys, selventää ilmausten sanamuotoa, kysymysten järjestely, oikaista väärinkäsityksiä, sekä käydä keskustelua haastateltavan kanssa, kun taas paperihaastattelussa. Haastattelun tavoitteen on saada mahdollisimman paljon tietoa kysytystä asiasta (Tuomi 2013). Kasvotusten käyty keskustelu on helpompi toteuttaa, sillä haastateltavien suomen kielen taito on osalla haastavampaa kuin toisilla. Tarvittaessa voidaan toistaa kysymystä uudelleen ja tarvittaessa muotoilla haluttua kysymystä eri tavalla, jotta jokainen haastateltava ymmärtäisi ja näin ollen kysymysten väärinymmärtäminen pienenis. Haastattelu toteutettiin paikan päällä Kanneljärven opistossa, Lohjalla, jossa koulutukseen osallistuneet opiskelevat.

Haastattelu on menetelmä, jolla kerätään syvempää tietoa dokumentoitavasta tai tutkittavasta kohteesta kysymysten ja keskustelun avulla. Haastattelu on vuorovaikutustilanne haastattelijan ja haastateltavan välillä. Haastatteliijoita ja haastateltavia voi olla useampia. Haastattelu sopii opinnäytetyön tutkimusmenetelmäksi, koska ei tiedetä, millaisia vastauksia tullaan saamaan, ja kun vastaukset perustuvat yksilön omaan kokemukseen. Jotta haastattelun saisi kattavimmin kerättyä kokoon ja sen jälkeen mahdollisesti litteroitua, on hyvä käyttää

esimerkiksi äänen tallentajaa. Käsien kirjoittamalla iso osa haastattelussa saadusta informaatiosta jää tallentamatta. (Jyväskylä.fi 2022.)

Haastattelut nauhoitettiin haastateltavien luvalla ja haastatteluiden jälkeen ne litteroitiin eli kirjoitettiin sanasta sanaan. Haastattelutilanteesta pyrittiin tekemään mahdollisimman rento ja mukava haastatteluun osallistuvalla. Haastattelun paikaksi valittiin rauhallinen ja yksityinen tila. Tämä oli tärkeää myös haastattelevien ja haastateltavan välisen suhteen luomiseen sekä pienentää väärin ymmärtämisen riskejä. (Jyväskylä.fi 2022.)

Haastattelu tyyppejä on erilaisia. Avoin haastattelu etenee vapaasti, keskustelun omaisesti. Haastateltava voi avoimesti kertoa esimerkiksi omista tunteistaan, muistoista ja mielipiteistä. Teemahaastattelu on haastattelu, joka muistuttaa keskustelua, jossa keskustellaan ennalta suunnitelluista aiheista. Järjestys on vapaa, mutta usein haastattelija on suunnitellut ennakoon lyhyet kysymykset. (Jyväskylä.fi 2022.)

Haastattelussa käytettiin etukäteen suunniteltua haastattelurunkoa, johon kysymykset olivat itse suunniteltuja. Kysymykset suunniteltiin sen pohjalta mitä koulutuksesta haluttiin tietää. Haastattelun avulla haluttiin saada mahdollisimman laaja käsitys siitä, millaisena koulutuksen käyneet koulutuksen kokivat. Kysymykset muotoiltiin niin, että niiden vastaukset antaisivat vastauksia taustatiedoista, koulutuksesta ja osaamisesta. Kysymyksiä suunniteltaessa otettiin huomioon MiCare-hankkeelta saatu, jo aiemmin tehty koulutukseen liittynyt kysely. Tällä vältettiin liian samankaltaiset kysymykset ja saatiin uutta tietoa esille. Kysymykset oli suunniteltu mahdollisimman lyhyen ja helppoon muotoon, jotta kysymysten ymmärtäminen olisi helppoa. Kysymykset viimeisteltiin yhdessä MiCare-hankkeen yhteyshenkilön kanssa yksinkertaiseen muotoon. Kysymyksiin ja niiden laatuun vaikutti myös etukäteen saatu tieto liittyen mahdollisten haastateltavien kielitaitoon.

Tehdessä haastattelua kannattaa siihen varata riittävästi aikaa. Haastateltavaan otetaan yhteyttä henkilökohtaisesti. Samalla sovitaan haastattelun sisällöstä, tavoitteista, tallennusmenetelmistä, minne dokumentoitu aineisto päättyy sekä ketkä ovat aineiston mahdolliset käyttäjät. Haastateltavalla on oikeus tietää, mihin tarkoitukseen haastattelu tehdään ja missä ja mihin sitä käytetään (Jyväskylä.fi 2022).

Haastatteluihin ei ollut varattu vähimmäis- tai enimmäisaikaa. Haastattelut toteutettiin jokaisen kohdalla yksilöllisesti ajasta riippumatta. Aikataulutus voi luoda painetta haastateltavalle. Myös ettei ole tiukkaa aikataulua, luo erilaisen ilmapiirin haastattelutilanteeseen, että haastattelijat ovat läsnä, heillä on aikaa eikä kiire minnekään.

Hyvän haastattelun perusta on se, että haastattelu on avoin ja reilu, se on haastateltavalle turvallinen, kysymykset yksinkertaisia mutta niihin ei riitä vastaukseksi "kyllä" tai "ei". Hyvä haastattelija taas puolestaan on hyvin valmistautunut, tarkka ja aktiivinen, kuuntelee vastauksia ja on oma itsensä (Yle 2014). Haastatteluun luodut kysymykset ovat suunniteltu niin,

ettei vastausvaihtoehtona pääsääntöisesti ole “kyllä” tai “ei” vastausta. Jos vastaukseen päädytään “kyllä” tai “ei” vastauksella, on tarkentavia kysymyksiä mm. Miksi ja miten. Jos haastateltava ei osaa perustella vastaustaan, se ei haittaa.

4.2 Tietosuoja haastattelussa

Jokaisella on oikeus henkilötietojen suojaan. Se on perusoikeus, joka turvaa oikeuksien ja vapauksien toteutumisen henkilötietoja käsiteltäessä. Tietosuojaperiaatteita on aina noudatettava, kun käsitellään henkilötietoja. Henkilötietojen käsittelyllä tarkoitetaan henkilötietojen säilyttämistä, keräämistä, käyttöä, siirtämistä tai luovuttamista. Henkilötietoja tulee suojata lainvastaiselta ja luvattomalta käsittelyiltä ja vahingossa tapahtuvalta tuhoutumiselta, vahingoittumiselta sekä hävittämiseltä (Tietosuoja 2022). Jokaisen haastatteluun osallistuneen kohdalla toteutettiin tietosuojaa. Kenenkään haastatteluun osallistuneen tietoja tai nimiä ei julkaista missään vaiheessa opinnäytetyötä. Mitään tekijöitä, joista heitä voitaisiin tunnistaa.

Ennen haastattelun aloitusta, käytiin haastateltavien kanssa läpi itse luotu sopimuslomake. Opinnäytetyön tekijät olivat sen itse tehneet ja hyväksyttäneet opinnäytetyön yhteyshenkilöllä. Suostumuslomakkeeseen valittiin tärkeimmät tiedot. Tiedot, jotka siihen valittiin, olivat mm. Opinnäytetyön tekijöiden esittely, MiCare-hanke, tietosuoja, haastattelun vapaaehtoisuus ja haastatteluiden nauhoittaminen. Suostumuslomakkeesta tehtiin mahdollisimman yksinkertainen, jonka haastateltavat ymmärtäisivät parhaiten.

Sopimuslomakkeella oli tietoa haastatteluiden tekijöistä. Siinä esiteltiin opinnäytetyöntekijät ja mistä oltiin eli sairaanhoitajaopiskelijoita Laurealta, Lohjalta. Sopimuslomakkeella oli myös tietoa MiCare-hankkeesta ja tulevat kysymykset liittyivät koulutukseen, johon olivat osallistuneet tammikuussa 2023.

Sopimuslomake annettiin haastateltaville, jonka jälkeen haastateltavat saivat ensin itse lukea läpi sopimuslomakkeella olevat tiedot. Kun haastateltavat olivat lukeneet sopimuslomakkeen, käytiin se yhdessä vielä läpi, jotta voitiin varmistaa, että jokainen oli sen ymmärtänyt. Jokaisen tuli tietää, että haastattelu oli vapaaehtoinen ja sen pystyi halutessaan keskeyttämään missä vaiheessa tahansa. Kaikkiin kysymyksiin ei ollut pakko vastata, jos haastateltava ei halunnut. Tietosuojaa käytiin myös läpi, jotta haastatteluun osallistuneet ymmärsivät, ettei heidän nimiään tule missään näkyviin tai muutakaan asiaa, josta heidät voisi myöhemmin tunnistaa. Suostumuslomakkeessa oli myös tieto, että haastattelut nauhoitetaan. Tämä myös varmistettiin, että jokainen haastatteluun osallistuva tämän ymmärsi. Viimeisenä suostumuslomakkeella oli tieto, että opinnäytetyön valmistuttua, nauhoitteet ja sopimuslomakkeet hävitetään tietosuojaa noudattaen. Suostumuslomakkeet tullaan hävittämään opinnäytetyön valmistuttua paperisilppurilla.

Kun haastateltava oli ymmärtänyt suostumuslomakkeen kohdat, hän rastitti *“Suostun haastattelun osallistumiseen. Olen saanut riittävästi tietoa haastattelusta ja minulla on ollut mahdollisuus kysyä lisätietoja. Ymmärrän, että haastatteluun osallistuminen on vapaaehtoista ja voin keskeyttää osallistumisen milloin tahansa. Osallistun haastatteluun vapaaehtoisesti”*. Tämän jälkeen haastatteluun osallistuva allekirjoitti suostumuslomakkeen.

Haastattelut nauhoitettiin puhelimella ja tallennusta tehdessä varmistettiin tietosuojaa, ettei kyseinen dokumentti tallennu esimerkiksi pilvipalveluun, vaan jää ainoastaan puhelimen muistiin. Kun opinnäytetyö on valmis, poistetaan kaikki nauhoitteet.

4.3 Litterointi

Haastattelun muuttamista tekstimuotoon kutsutaan litteroinniksi. Litterointi helpottaa tutkimusaineiston järjestelmällistä läpikäyntiä, aineiston luokittelua ja ryhmittelyä. (Vilka 2015.) Haastatteluiden jälkeen haastattelut litteroitiin. Eli haastattelut kirjoitettiin sanasta sanaan. Tämä helpotti tulosten analysointia ja myös vastausten tarkempaa analysointia, kun ne olivat helpommin tulkittavassa muodossa. Litteroinnin jälkeen kirjoitettu teksti käytiin useaan kertaan läpi lukemalla, lisäksi teksti purettiin osiin ja verrattiin haastateltavien vastauksia kysymys kysymykseltä, jotta saataisiin kokonaisvaltainen käsitys vastauksista. Tarkasteltiin mitä yhteneväisyyksiä ja eroja vastaajien keskuudessa oli. Kun opinnäytetyö valmistuu, tullaan tiedosto litteroinnista poistamaan.

Haastattelut tulee muuttaa nauhoituksen perusteella tekstimuotoon, sillä laadullisella tutkimusmenetelmällä toteutetuissa tutkimuksissa analysoitava aineiston tulee olla, joko teksti- tai kuvamuodossa. Litteroinnin jälkeen kirjoitettu teksti käytiin useaan kertaan läpi lukemalla, lisäksi teksti purettiin osiin ja verrattiin haastateltavien vastauksia kysymys kysymykseltä, jotta saataisiin kokonaisvaltainen käsitys vastauksista.

5. Toteutus

Haastatteluun valikoitui koulutuksen osallistujista, jotka halusivat haastatteluun osallistua vapaaehtoisesti. Kun valitaan haastateltavia, on tiedettävä mitä ollaan tutkimassa. Haastateltavat valitaan teeman, tutkittavan asian asiantuntemuksen mukaan tai kokemuksen perusteella. Tärkeä kriteeri on, että haastateltavalla on omakohtainen kokemus tutkittavaan asiaan liittyen. (Vilka 2015.)

Kun laadullisella tutkimusmenetelmällä tehdään tutkimusta, aineiston kokoa ei säätele määrä vaan sen laatu. Tarkoituksena ja tavoitteena on, että saatu tutkimusaineisto toimii apuvälineenä asian ymmärtämisessä sekä tulkinnan muodostamisessa. (Vilkkä 2015.)

Haastatteluiden tarkoituksena oli kuvata maahanmuuttajien koulutuskokemuksia hoitotyön avustavista tehtävistä, MiCare-koulutuksesta, joka järjestettiin tammikuussa 2023. Haastatteluita varten tehtiin valmis haastattelurunko.

Haastattelussa hyödynnettiin ennalta suunniteltua, kolmeen eri luokkaan jaettua haastattelurunkoa. Luokat käsittelivät taustatietoja, koulutusta sekä osaamista. Taustatiedoilla haluttiin erityisesti saada käsitys siitä, miksi haastateltava oli hakeutunut kyseiseen koulutukseen. Haastattelussa nousi esiin, että kaikilla haastateltavilla oli kiinnostusta jollakin tapaa toisten ihmisten auttamiseen ja siitä itse myös haaveilivat sekä pitivät tärkeänä asiana.

Koulutus osiossa haluttiin saada kokonaiskuvaa, miten jokainen haastateltavista oli koulutuksen kokenut. Kysymyksillä haluttiin saada mielipiteitä koulutuksen hyvistä sekä huonoista puolista. Haluttiin myös selvittää olisiko haastateltavien mielestä koulutuksessa ollut mahdollisia kehittämisen kohteita ja suosittelisivatko he sitä muille. Tärkeää oli siis saada kokonaiskuva koulutuksesta. Haastateltavien suomen kielen taito oli vaihtelevaa. Osa pärjäsi hyvin suomen kielen taidollaan, kun taas osalle haastattelu ja sen kysymykset olivat varsin haasteellisia.

Osaamista käsittelevässä osiossa haluttiin kartoittaa osaamista. Oppivatko haastateltavat koulutuksessa jotain? Olisiko heillä mahdollisesti tulevaisuudessa halua työskennellä sosiaali- ja terveysalalla? Suurin osa haastateltavista unelmoivat siitä, että tulevaisuudessa heillä olisi mahdollisuus päästä haluamaansa koulutukseen. (Tiivistelmä koulutuskokemuksista Taulukko 1, s.19)

Haastattelut toteutettiin keskiviikkona 8.3.2023 Kanneljärvenopistossa Lohjalla. Kanneljärvenopiston yhteyshenkilön piti etukäteen valita haastatteluun osallistuvia halukkuiden sekä suomen kielen taidon perusteella. Vapaaehtoisia oli haastatteluun ollut, mutta osa halukkaista ei kuitenkaan haastattelupäivänä halunnut osallistua haastatteluun.

Toiveena oli toteuttaa haastattelut ainakin kolmen koulutuksen käyneen henkilön kanssa. Haastatteluihin löytyi kuitenkin viisi vapaaehtoista osallistujaa. Haastattelut suoritettiin yksityisessä tilassa, jossa ei ollut muita kuin haastatteluun osallistuva sekä kaksi haastattelijaa. Ennen haastattelun aloittamista, haastateltaville annettiin luettavaksi ja allekirjoitettavaksi suostumuslomake.

5.1 Analysointi

Sisällönanalyysin tavoitteena on kertoa tutkimusmateriaalista yleisessä, pelkistetyssä ja tiivistetyssä muodossa. Aineiston analyysin etenemistä ohjaavat tutkimuskysymystä, joten sen tulee olla tarkka, jotta sen avulla voidaan etsiä vastuksia aineistosta. Tutkimuskysymyksiä yleensä ovat ilmiötä määrittävät kysymyssanat, esimerkiksi mitkä, mikä ja millainen. Analysointi muodostuu valmistelu, analyysi ja raportointivaiheesta. (Elo, Kajula, Kääriäinen & Tohmola 2022.)

Koulutuksen käyneet olivat MiCare-hankkeen puolesta vastanneet kyselyyn, jossa kysyttiin koulutuksen sisällöstä ja mielipiteistä. Kun kysymysrunkoa luotiin, huomioitiin nämä kysymykset mihin koulutuksen osallistujat olivat jo vastanneet. Kysymykset suunniteltiin niin, ettei niissä olisi samanlaisia kysymyksiä, jotta saataisiin kokonaisvaltaisempi käsitys siitä, miten he koulutuksen olivat kokeneet.

Kysymykset viimeisteltiin mahdollisimman yksinkertaisiksi ennen haastattelua, jotta haastateltavat ymmärtäisi kysymykset sekä vastaukset olisivat mahdollisimman luotettavia ja rehellisiä. Haastatteluiden kysymykset jaoteltiin otsikoiden; taustatiedot, koulutus ja osaaminen mukaan. Etukäteen saatu tieto haastateltavien kielitaidosta oli vaikuttava tekijä kysymyksen luomisessa. Viimeiseksi ennen haastatteluiden toteuttamista valitut kysymykset hyväksytettiin hankkeen yhteyshenkilöllä ja ohjaavilla opettajilla.

Analyysin lopputuloksena on kategoriat, jotka kuvaavat tarkastellun kohden aihetta. Sisällönanalyysisissä ei ole valmista runkoa, vaan sitä ohjaa tutkija aineistoonsa perustaen (Elo ym. 2022).

Ensimmäinen analysoinnin vaihe koostui valmisteluvaiheesta. Analyysin aloittaminen alkoi haastattelujen litteroimisella. Haastatteluiden ollessa melko lyhytsanaisia ja hieman haasteellisia, päätettiin että litterointia tehdessä litteroidaan vastaajien puheet sekä lisäksi piilossa olevaa sisältöä. Piilossa oleva sisällön analyysi tarkoittaa esimerkiksi eleiden, ilmeiden, hiljaisuuden sekä asennoiden analysoimista (Elo ym. 2022). Tässä tapauksessa, tätä oli hyvä tutkia, sillä kielellisten vaikeuksien vuoksi, oli hyvä myös perehtyä esimerkiksi haastatteluissa oleviin pitkiin taukoihin ja heidän miettimiseensä sekä sanojen löytämiseen. Osalla kysymykseen oli vaikea vastata ja siitä heräsi epäily, ymmärsikö jokainen kaikkia esitettyjä kysymyksiä. Sen jälkeen palattiin takaisin tutkimuskysymykseen ja mietittiin vastaako haastatteluiden vastaukset tutkimuskysymykseen. Haastateltavien vastaukset kysymykseen oli melko yksinkertaisia ja lyhyitä, sillä suomen kieli oli kaikille haastavaa. Tämän vuoksi myös haastatteluiden litteroiminen oli hieman haasteellista.

Valmisteluvaiheen jälkeen päästiin analyysivaiheeseen. Analyysi etenee luokkien muodostamisen ja pelkistämisen kautta ja sen tavoitteena on tiivistäminen (Elo ym. 2022). Tässä vaiheessa päästiin tarkastelemaan aineistoa vielä tarkemmin. Ensimmäiseksi tarkasteltiin vielä

tutkimuskysymystä, jonka pohjalta lähdettiin etsimään asioita, jotka vastasivat tutkimuskysymykseen. Silloin kuin tutkimuskysymyksiin vastaavat alkuperä ilmaukset on poimittu, ne tulee pelkistää, eli poistetaan ylimääräiset täytesanat ja muuttamalla murre sanat kirjakielen mukaisiksi (Elo ym. 2022). Haastatteluiden vastaukset olivat melko lyhyitä ja selkeitä, mutta niitä muutettiin hieman helpompaan muotoon, jotta niiden vastausten tutkiminen oli helpompaa. Niistä poistettiin ylimääräisiä täytesanoja, varmistamalla ettei kuitenkaan halutun lauseen sisältö muuttuisi.

Taulukko 1. Esimerkki pelkistämisestä

Alkuperäisilmaisu	Pelkistys
<i>“Minun mielestä se onn, koska minun öö oma äidinkielelle ei ole kirjoittaminen, tämän takia vähän tule öämn vaikeampi”</i>	Kielelliset vaikeudet (kun kyseessä ei ole oma äidinkieli)

Koodaus, jossa tutkijat tunnistavat, etsii ja nimeää aineistosta sisällöllisiä elementtejä, joissa on toistuvuutta (Tietoarkisto 2023). Tämän jälkeen vastauksia käytiin läpi koodaamalla eli vastauksista etsittiin oleelliset asiat ja niihin tehtiin merkkauksia, jotka toimivat opinnäytetyön tekijöiden apuvälineenä. Tämä auttoi muodostamaan kokonaisuutta ja helpotti vastausten tutkimista. Tämän jälkeen tuloksia luokiteltiin sekä ryhmiteltiin. Luokittelun avulla pyrittiin etsimään haastateltavien vastauksista samankaltaisuutta sekä säännönmukaisuutta.

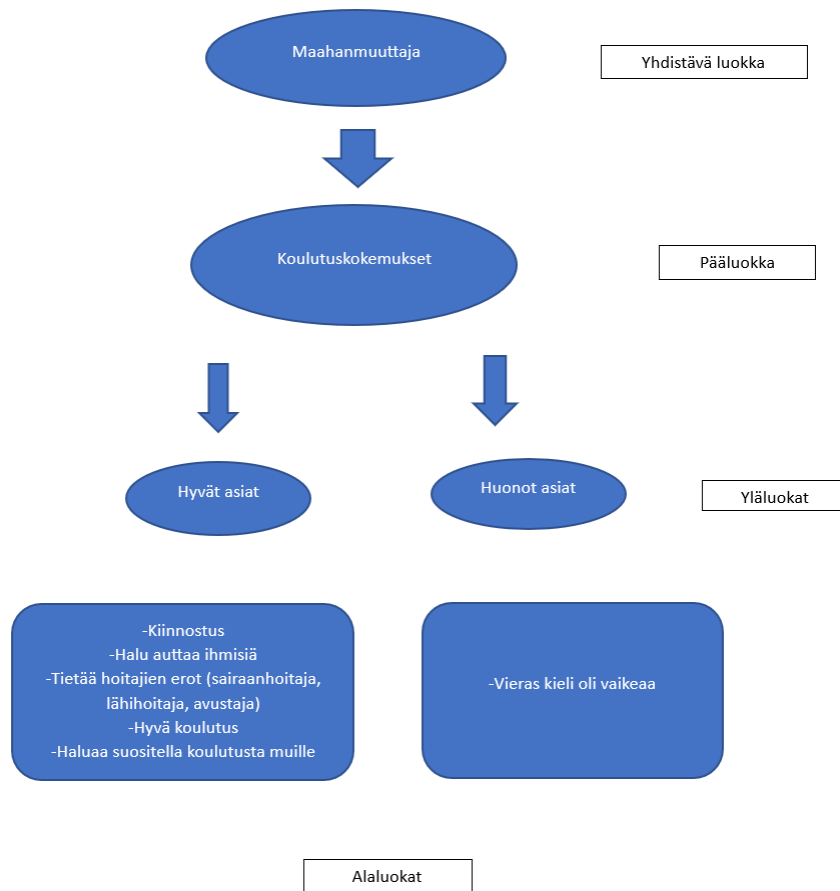
Taulukko 2. Esimerkki luokittelusta

Pelkistykset	Luokittelu
Kielelliset vaikeudet (kun kyseessä ei ole oma äidinkieli)	Huonot asiat

Haastateltavien vastauksista etsittiin eroavaisuuksia sekä samankaltaisuutta tutkimalla haastatteluiden vastauksia. Vastauksia tarkastellessa, huomattiin, että kaikki viisi haastateltavaa kokivat koulutukseen liittyvät asiat samanlaisina, eikä eroavaisuuksia juurikaan löytynyt. Yhteneväisyyksien mukaan tulokset jaettiin alaluokkiin eli koulutuksen hyviin ja huonoihin puoliin. Tässä vaiheessa myös tarkasteltiin, että kyseisiin alaluokkiin kuului varmasti samaa tarkoittavat asiat. Kun oli varmistettu, että kaikki ilmaukset kuuluvat samaan luokkaan, sen jälkeen ne nimettiin yläluokalla, joka kuvasi kaikkia alaluokissa olleita asioita. Luokkien nimen tulee olla yksityiskohtainen, jotta pelkistyksen sisältö ei katoa (Elo ym. 2022). Vielä tämän jälkeen yhdistävää luokittelua tekemällä saatiin luotua ja nimettyä pääluokka, joka kuvasi ylä- sekä alaluokkia. Tämän jälkeen jatkettiin edelleen yhdistelevää luokittelua ja saatiin luotua yhdistävä luokka tälle kokonaisuudelle. Yhdistävä luokka muodostui maahanmuuttajaksi. Jos tutkimuksesta olisi tehty vielä tarkempaa yhdistelevää luokittelua, olisi ollut vaara, että haastatteluihin osallistuneiden tietosuoja olisi vaarantunut ja näin vastaajien tunnistaminen mahdollistunut. Lopuksi vielä varmistettiin, että alaluokka vastaa yllä oleviin ylä- sekä pääluokkaan ja että nämä vastaavat yhdistävää luokkaa. Analyysistä on laadittuna tiivis kuvio, jossa voi tarkastella lopputuloksia. (Kuvio 1. Analyysin luokittelu s. 17.)

5.2 Haastatteluiden tulokset

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli kartoittaa MiCare-koulutuksen käyneiden kokemuksia koulutuksesta. Haastattelut toteutettiin ennalta suunniteltujen kysymysrungon pohjalta. Kysymykset osoittautuivat osittain sopivaksi, mutta myös osittain liian samankaltaisiksi, koska yhteen kohtaan vastatessa, saattoi helposti vastata useampaan tulossa olevaan kysymykseen, joka saattoi suppeuttaa vastauksien laajuutta. (Tiivistelmä koulutuskokemuksista Taulukko 3, s.19) Tyytyväisyys ja tyytymättömyys on oleellisia tutkimuksen tulosten sekä kehityksen kannalta.

Kuvio 1: Analyysin luokittelu

Viimeisenä analyysin vaiheena on tulosten raportoiminen. Tulokset aloitetaan raportoimalla saavutettu pääluokka (Elo ym. 2022). Pääluokaksi opinnäytetyössä nousi “koulutuskokemukset”. Tämä vastaa opinnäytetyön tutkimuskysymykseen, sekä siitä jakautuviin yläluokkiin ja myös niiden alaluokkiin. Yläluokkia tarkastellaan seuraavaksi.

Raporttiin liitettiin kuvio, jossa luokittelua kuvataan. Tällä on tarkoitus lisätä luotettavuutta (Elo ym. 2022). Kuvio 1. Analyysin luokittelu s. 17, johon on koottu tehty luokittelu opinnäytetyön analysoinnista.

5.2.1 Koulutuksen hyvät puolet

Ensimmäiseksi yläluokaksi muodostui kohta koulutuksen hyvistä puolista. Kun litteroinnin jälkeen tehtiin aineiston pelkistämistä ja koodausta saatiin luotua kyseinen alaluokka, johon li-

sätettiin kaikki siihen kuuluvat asiat. Tässä tapauksessa siihen kuului kaikki koulutuksesta koettut positiiviset asiat. Positiivisia asioita koulutuksesta oli huomattavasti enemmän. Ilman, että olisi ollut kielellisiä vaikeuksia, olisi todennäköisesti vastaukset olleet kattavampia ja perustellumpia. Näin olisi ollut mahdollista luokitella sekä ryhmitellä vastauksia enemmän. Nyt kun vastaukset olivat hyvin vähäsanaisia sekä haastateltavat ei juurikaan osanneet perustella vastauksiaan sen tarkemmin, jäi myös tulosten ryhmittely ja luokittelu suppeammaksi. Kaikista haastatteluun osallistuvista paistoi positiivisuus ja aito ilo, sekä myös vapaaehtoisuus haastatteluun. Tästäkin on tulkittavissa, että koulutuksen kokemukset olivat pääsääntöisesti hyviä.

Haastattelun vastauksien perusteella haastateltavat kokivat suurimmaksi osaksi koulutuksen positiivisena ja hyödyllisenä. Kaikilla haastateltavilla nousi esiin kiinnostus hoitoalaa kohtaan ja siksi he olivat olleet halukkaita koulutukseen osallistumaan. Hyödyiksi haastateltavat kokivat lisääntyneen tiedon alasta, uusien asioiden oppimisen ja sen, että sai mahdollisuuden oppia keinoja, joiden avulla voi esimerkiksi vanhusten työssä olla avuksi. Juuri avun antaminen ja ilon luominen nousi esiin tärkeinä syinä osallistua koulutukseen. Pääsääntöisesti jokainen haastatteluun osallistunut koki koulutuksen hyvänä. Tarkempaa kuvausta, miksi he sen hyvänä kokivat, ei valitettavasti saatu. Haastattelutilanteessa haastateltavien ilosta, naurusta sekä eleenä peukalon pystyyn nostamisesta, oli myös havaittavissa, että aihe oli koskettanut haastateltavia positiivisessa mielessä ja siitä jäänyt hyviä kokemuksia.

Osa haaveili sairaanhoitajakouluun pääsemisestä, osa lähihoitajaksi kouluttautumisesta ja osa avustaja koulutuksesta. Osa haastateltavista kertoi, että oppi koulutuksen avulla erottamaan sairaanhoitajan, lähihoitajan sekä avustajan tehtävät. Osaa tämä innosti niin, että haastateltava halusi päästä kouluttautumaan alalle mahdollisimman pian. Jokainen haastatteluun osallistunut oli sitä mieltä, että suosittelisi koulutusta ystävälle tai tutulle. Osa haastateltavista olikin jo suositellut koulutusta ystävälle tai perheen jäsenelle.

5.2.2 Koulutuksen huonot puolet

Toinen yläluokka muodostui koulutuksen huonoista puolista. Tämäkin yläluokka muodostui yllä kuvatulla tavalla litteroinnin, aineiston pelkistämisen sekä koodauksen jälkeen saadun alaluokan mukaan. Myös tämän yläluokan nimi saatiin pohdiskelemalla, mikä otsikko kuvaisi alaluokkaa ja siinä esiintyviä tietoja. Haastatteluiden tuloksia analysoitaessa, kielelliset haasteet nousivat esiin ainoana koulutuksen negatiivisena puolena.

Tuloksia analysoitaessa nousi esiin, että lähes jokaisella haastateltavalla oli kokemus, että kielelliset vaikeudet tekivät koulutukseen osallistumisesta haasteellisempää. Osalla suomen

kielen taito oli parempi, kuin toisilla. Moni haastatteluun osallistuneista oli sitä mieltä, että suomen kieli on haastava kieli ja vaikea oppia. Varmuus siitä, saivatko kaikki koulutuksesta kaiken hyödyn irti, on vaikea sanoa.

Myös haastattelut olivat haasteellisia heikon suomen kielen vuoksi. Osa haastatteluihin osallistuneista toivat myös esiin tämän, ja kertoi, että jos haastattelu olisi ollut omalla äidinkielellä tai esimerkiksi englanniksi, olisi koulutuksesta jääneitä kokemuksia ollut helpompi kuvata. Täyttä varmuutta ei ole, kuinka hyvin haastatteluun osallistuneet ymmärsivät haastattelussa esitetyt kysymykset. Vieraalla kielellä käyty koulutus ja siihen liittyvä haastattelu myös vieraalla kielellä, osoittautui hankalaksi yhdistelmäksi.

5.2.3 Tiivistelmä koulutuskokemuksista

Taulukko 3. Esimerkkejä vastauksista

<i>Taustatiedot</i>	
Miksi osallistuit koulutukseen?	Kaikilla haastatteluun osallistuneilla oli kiinnostusta nostaa omaa osaamistasoaan aiheeseen liittyen. "Joo, koska ma halua mennä avustajakoulutus"
<i>Koulutus</i>	
Mitä mieltä olit saamastasi koulutuksesta?	Lähes kaikki haastateltavat koki koulutuksen hyvänä, mutta haastetta toi koulutuksen käyminen vieraalla kielellä.
Miten koulutuksesta oli sinulle hyötyä?	Kaikki haastateltavasta koki koulutuksen hyödyllisenä ajatellen tulevaisuutta.

Oliko koulutus hyvä? Jos oli, miten?	Koulutus oli haastateltavien mielestä hyvä. Konkreettisempaa vastausta, miten koulutus oli hyvä, ei saatu.
Oliko jotain muuta, mitä olisit halunnut koulutuksesta/ jotakin kehitettävää?	Kolme vastaajaa neljästä oli sitä mieltä, että koulutus oli hieman haasteellista kielen vuoksi, sillä opetuskielenä ei ollut vastaajien oma äidinkieli. <i>“Minun mielestä se onn, koska minun öö oma äidinkielelle ei ole kirjoittaminen, tämän takia vähän tule öämn vaikeampi”.</i>
Mikä oli parasta koulutuksessa?	Parhaaksi koulutuksessa haastateltavat kokivat mahdollisuuden oppia uutta ja omien taitojen kehittämisen.
Suositteletko koulutusta tutuillesi?	Kaikki olivat tyytyväisiä ja suosittelisivat koulutusta tutuille, osa oli suositellut myös omalle puolisolleen.
Osaaminen	
Millaisena koet oman osaamisesi?	Tähän kysymykseen ei saatu riittävän luotettavaa vastausta.

Haluatko osaamiseesi jotakin lisää?	Suurin osa haastateltavista kokivat haluvansa oppia lisää. Konkreettisempaa vastausta, siitä mitä haluttiin oppia, ei kuitenkaan saatu. Moni oli kiitollinen, että on Suomeen muuttamisen jälkeen saanut mahdollisuuden opiskella, sillä kotimaassa ei siihen mahdollisuutta ollut.
Kiinnostaako sinua työskennellä alalla jatkossa? Haluatko opiskella lisää?	Kaikki haastatteluun osallistuneet halusivat jatkossa opiskella lisää, osa hoivaavustajaksi, osa lähihoitajaksi ja osalla oli haaveena sairaanhoitajan opinnot tulevaisuudessa.

5.3 Opinnäytetyön luotettavuus

Laadullisella tutkimusmenetelmällä tehdyissä tutkimuksissa tutkimuksen luotettavuutta ja toteuttamista ei voida pitää toisistaan erillisinä tapahtumina. Tutkimuksessa luotettavuus riippuu tutkijasta itsestään sekä heidän rehellisyydestään, koska arvioinnin kohteena on tutkijan tutkimuksessaan tekemät valinnat, teot ja ratkaisut. Tutkijan tulee arvioida tutkimuksensa luotettavuutta jokaisen valintansa kohdalla. Jokainen laadullisella tutkimusmenetelmällä tehty tutkimus on ainutkertainen. (Vilka 2015.)

Haastattelu on tutkimusmenetelmä, jota hyödynnetään, kun halutaan selvittää mielipiteitä, käsityksiä, havaintoja, asenteita, arvoja tai kokemuksia. Haastattelu on yksi eniten käytetyistä tiedonkeruutavoista (Saarinen-Kauppinen, Puusniekka, 2006). Haastattelu sopi täten tämän opinnäytetyön aineiston hankkimiseen hyvin. Haastattelun avulla saatiin luotettavasti kerättyä sellaista aineistoa, joka on ihmislähtöistä ja perustuu tässä opinnäytetyössä ainoastaan konkreettisiin kokemuksiin. Luotettavuuteen vaikutti tosin se, että osalla haastatteluun osallistuvista suomen kieli oli vaikeaa. Kysymykset käytiin yksinkertaisessa muodossa läpi ja niitä toistettiin useita kertoja. Siitä huolimatta ei kaikki välttämättä ymmärtäneet kysymyksen si-

sältöä. Yhdellä haastatteluun osallistuvalla suomen kielen taito oli melko huono, joten haastattelu jouduttiin keskeyttämään haastattelijoiden toimesta. Täyttä varmuutta ei ole, kuinka hyvin jokainen kysymykset ymmärsivät ja oliko haastavan kielen mukaan heidän vastauksensa sellaisia, joita tarkoittivat sekä halusivat sanoa.

Koulutus kesti viikon ja lähiopetuspäiviä oli 3. Osa haastateltavista oli osallistunut yhtenä, osa kahtena ja osa kolmena päivänä. Eli kaikilla haastatteluun osallistuvilla ei ole kokonaiskuvaa koulutuksesta ja sen sisällöstä. Allekirjoitetut sopimukset kerättiin talteen. Kun opinnäytetyö on valmis, sen jälkeen ne hävitetään tietosuojaa noudattaen, paperisilppurilla. Sopimuksiin ei pääse käsiksi, kun vain opinnäytetyön tekijät.

Haastatteluihin osallistuneiden tunnistamattomana pysymistä varmistettiin myös sillä, ettei kenenkään haastateltavan esim. kotimaata, äidinkieltä ja muuta tunnistettavia tietoja kerrottu opinnäytetyössä, joista heitä voitaisiin mahdollisesti tunnistaa.

Kaikki opinnäytetyössä käytetyt lähteet löytyvät lähdeviitteistä sekä lähdeluettelosta. Luotettavuutta lisää kattavat ja monipuolisten lähteiden käyttö. Luotettavuutta lisää myös se, että haastattelut nauhoitettiin, joten haastatteluiden tulkinta on helpompaa ja niihin pystyy palaamaan yhä uudelleen. Opinnäytetyön tietoperusta on kerätty asianmukaisista ja luotettavista sähköisistä sekä kirjallisista lähteistä.

Opinnäytetyön tulokset kohdasta löytyy kuvio sekä taulukko, jossa kuvataan analyysin luokittelun etenemistä. Tämän tarkoituksena on vahvistaa opinnäytetyön tulosten analysoimisen luotettavuutta. Autenttisten lainausten esiin tuominen lisää myös opinnäytetyön luotettavuutta, sekä tutkijoiden tehtyä tulkinnan uskottavuutta (Elo ym. 2022). Opinnäytetyössä käytetystä aineistolähtöisestä sisällönanalyysistä, löytyy esimerkkejä mm. Pelkistämisestä sekä luokittelusta. Tämä lisää menetelmän luotettavuutta.

5.4 Pohdinta

Aiheemme valitsimme avoimin mielin, koska kummallakaan kirjoittajalla ei ollut selkeää omaa tiettyä mielialihettä, josta olisi halunnut kirjoittaa. Kun meille annettiin tästä kyseisestä aiheesta ehdotus, tartuimme tilaisuuteen. Maahanmuuttajat ovat ajankohtaisia, sekä sosiaali- ja terveysalalla oleva työvoimapula. Olisi hienoa, jos MiCare-hankkeen takia, maahanmuuttajia hakeutuisi sosiaali- ja terveysalalle opiskelemaan. Tasa-arvon vuoksi jokaisella tulee olla mahdollisuus opiskella ja työllistyä haluamaansa alaan. Olemme ennenkin tehneet yhdessä työtä maahanmuuttajiin liittyen.

Maahanmuuttajien osallistuminen hoitoalojen eri koulutuksiin voi tarjota merkittäviä etuja sekä maahanmuuttajille itselleen sekä koko yhteiskunnalle. Hoitoala kärsii tällä hetkellä työvoimapulasta. Maahanmuuttajat voivat olla myös arvokas resurssi vähentämään työvoimapuutaa Suomessa. Tarjoamalla halukkaille maahanmuuttajille mahdollisuus osallistua hoitoalan koulutuksiin ja saada sitä kautta tarvittavat pätevyudet, voidaan halukkaita valmistaa työskentelemään hoitoalalla jatkossa. Maahanmuuttajien osallistuminen hoitoalan koulutuksiin edistää työvoiman monimuotoisuutta. Tämä luo monipuolisemman työympäristön, joka edistää oppimista, tiedonjakamista sekä ammatillista kasvua hoitohenkilöstölle. Lisäksi on tärkeää kehittää syrjimätöntä ja kulttuurisesti avointa hoitoalan työympäristöä, jossa maahanmuuttajat voivat tuntea olonsa hyväksytyiksi sekä tervetulleiksi.

Aiheen koemme olevan ajankohtainen ja tulevaisuuden kannalta hyödyllinen. Globalisaatio ja jatkuvasti muuttuva maailma nostaa esiin kielitaidon ja monikulttuuriseen maailmaan sopeutumisen merkityksen. Maahanmuuttajien ja eri kulttuuritaustojen huomioiminen on entistä tärkeämpää hoitoalalla. Hoitotyön ammattilaisten tulee olla tietoisia eri kulttuureiden tarpeista, uskomuksista ja käytännöistä. Kulttuurisensitiivinen hoitotyö auttaa varmistamaan, että hoito on yksilöllistä sekä potilaskeskeistä kaikille potilaille heidän kulttuuristaan huolimatta. Maahanmuuttajat voivat tuoda monia hyötyjä hoitoalalle, esimerkiksi rikastuttamalla hoitoalan monimuotoisuutta. Maahanmuuttajat tuovat erilaisia näkökulmia sekä tietoja ja taitoja, jotka voivat auttaa sekä helpottaa potilaiden kohtaamista eri taustoista tulevana yksilöinä. Maahanmuuttajat hoitoalalla voivat toimia myös esimerkiksi kielitulkkeina, joka taas lisää potilasturvallisuutta sekä varmistusta, että potilas tulee varmasti kuulluksi. Maahanmuuttajat voivat tuoda hoitoalalle myös erilaista osaamista sekä ammatillisia taitoja. Näin varmasti jokainen hoitoalalla työskentelevä oppii uutta ja samalla myös opettaisi toisen toisiaan. Maahanmuuttajien kautta on mahdollisuus kehittää ja parantaa hoitotyötä ja tämä olisi hieno asia. Kehitettävää ja parannettavaa hoitoalalta löytyy aina. Maahanmuuttajien monimuotoisuuden hyödyntäminen hoitoalalla varmasti edistää potilaiden hoitoa sekä parantaa hoitotyön laatua yleisesti. Myös eri kulttuureiden potilailla, voisi olla pienempi kynnys hakeutua tarpeen vaatiessa avun piiriin. Näin ollen maahanmuuttajat voisivat tarjota myös ratkaisuja hoitoalan työvoimapulaan. Siksi on tärkeää, että tulevaisuudessakin järjestetään matalla kynnöksellä koulutuksia, joihin hieman epäroiväkin maahanmuuttaja voi halutessaan osallistua. Tämän parantaisi myös maahanmuuttajien kotoutumista Suomeen.

Kummallakaan ei löydy aikaisempaa kokemusta opinnäytetyön tekemisestä. Opinnäytetyön tekeminen sujui vaihtelevasti. Välillä kirjoittaminen oli helppoa ja välillä haasteellista. Opinnäytetyö onnistui kuitenkin suunnitellussa aikataulussa. Ohjausta oli saatavilla, kun sitä tarvittiin aiheessa eteenpäin pääsemiseen.

5.5 Johtopäätökset

Tietoperustassa pyrittiin valikoimaan tärkeimmät teoria-aiheet, jotka kuvaavat parhaiten opinnäytetyön aihetta. Opinnäytetyön tekemiseen tartuttiin innokkaasti. Uuden oppimista sekä taitojen kehitystä tuli monella eri osa-alueella. Opinnäytetyön tekijöillä ei löytynyt aikaisempaa kokemusta haastattelusta tai siihen valmistautumisesta. Teorian kirjoittamisessa sekä opinnäytetyön ohjaustilanteissa saimme paljon tietoja ja vinkkejä, joita pystyimme hyödyntämään opinnäytetyötä tehdessä.

Oli mukava huomata, että meihin suhtauduttiin avoimin ja luottavaisin mielin. Kiinnostusta MiCare-hankkeen koulutukselle oli. Tämä varmasti herättää keskustelua maahanmuuttajien keskuudessa ja varmasti lisää halukkuutta myös tulevaisuudessa vastaaville koulutuksille. Mielistämme koulutuksia voidaan kehittää entisestään, kun kuunnellaan siihen osallistuvien mielipiteitä ja kokemuksia. Toivottavasti meidän opinnäytetyömme tuloksia ja huomioita voidaan hyödyntää tulevaisuudessa vastaavien koulutusten suunnittelussa. Oli mukava huomata, että kiinnostusta ja halua alalle löytyy.

Tutkimuskysymykseen “Millaisena maahanmuuttajat kokivat MiCare-hankkeen järjestämän hoitotyön koulutuksen?” saatiin vastaus. Haastattelussa saatujen vastauksien perusteella on huomattavissa, että koulutus koettiin pääasiassa hyvänä ja hyödyllisenä. Ainoana haasteellisenä asiana koulutuksen suhteen koettiin vieraalla kielellä opiskelu. Myös aineistonkeruun menetelmä toimi kyseisessä opinnäytetyössä hyvin. Aineistolähtöinen sisällönanalyysi vastasi opinnäytetyön tutkimukseen ja sen avulla saatiin koulutukseen osallistuneiden maahanmuuttajien vastaukset kuulluiksi kyseisessä opinnäytetyössä.

5.6 Arviointi

Tehty tutkimus esitetään aina tutkimustekstinä eli kirjallisessa muodossa. Tutkimustekstin rooli korostuu tutkimusprosessissa, eli lukijat arvioivat tutkimusta tutkimustekstissä esitetyn selitysten, väitteiden, kuvausten ja totuudenmukaisuuden perusteella. (Vilkkä 2015.)

Opinnäytetyön arvioinnista vastasi opinnäytetyön opponoiijat sekä ohjauksesta vastaavat opettajat. Kanneljärven opiston toiveesta lähetetään opinnäytetyö heille luettavaksi opinnäytetyön valmistuttua. Yhteistyökumppanilta saatiin myös palaute opinnäytetyöstä. (Liite 4. Yhteistyökumppanin palaute s. 35)

Lähteet

Painetut

Arajärvi, P. 2021. Koulutusoikeus. Alma Talent. Viitattu 10.11.2022.

Elo, S., Kajula, O., Kääriäinen, M. & Tohmola, A. 2022. Hoitotiede. Laadullisen sisällönanalyysin vaiheet ja eteneminen. Viitattu 13.4.2023.

Juuti, P. ja Puusa, A. 2020. Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät. Gaudeamus. Viitattu 10.11.2022.

Pollari, P. ja Koppinen, M-L. 2000. Maahanmuuttajan kohtaaminen ja opettaminen. Opetus. Viitattu 1.12.2023.

Puusa, A. ja Juuti, P. 2020. Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät. Gaudeamus. <https://www.ellibslibrary.com/book/9789523456167>. Viitattu 5.1.2023.

Rauste-Von Wright, M. ja Soini, T. 2003. Oppiminen ja koulutus. WSOY. Viitattu 13.1.2023.

Tuomi, J. ja Sarajärvi, A. 2013. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Tammi. Viitattu 15.1.2023.

Vilka , H. 2015. Tutki ja kehitä. PS-Kustannus. Viitattu 13.4.2023.

Honko, M. & Mustonen, S. (2018). TUNNE kieli- Matka maailman kieliin ja kielitietoisuuteen. Finn lectura. Viitattu 23.4.2023.

Sähköiset

Ihmisoikeusliitto. 2023. Yhdenvertaisuus ja syrjintä - Ihmisoikeusliitto. Viitattu 15.1.2023.

Kotouttavat kontaktit. 2018. Viitattu 1.2.2023. <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/60153/978-951-39-7611-8.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

Laurean Ammattikorkeakoulu. 2023. Viitattu 1.6.2023. <https://www.laurea.fi/>

Mannerheimin lastensuojeluliitto. 2022. Monikulttuurisuus ja kunnioittava kohtaaminen. Viitattu 1.2.2023. <https://www.mll.fi/ammattilaisille/kouluille-ja-oppilaitoksille/monikulttuurisuus-ja-kunnioittava-kohtaaminen/>

MiCare. Support migrants' professional and social integration as cares. 2023. Viitattu 15.1.2023. <https://www.micareproject.eu/?lang=fi>

Muuttajataustaisen ohjaus koulutuksessa ja työelämässä. 2023. Viitattu 1.2.2023.

<https://blogs.helsinki.fi/koulutuksesta-tyoelamaan/files/2010/11/Maahanmuuttajataustaisen-ohjaus-koulutuksessa-ja-tyoelamassa-Palmenian-julkaisu-20101.pdf>

Maahanmuuttaja tarvitsee kohdennettua tietoa sote-palveluista, THL Blogi 31.3.2017. Viitattu 2.2.2023. <https://blogi.thl.fi/maahanmuuttaja-tarvitsee-kohdennettua-tietoa-sote-palveluista/>

Tietoarkisto. 2023. Teemoittelu. Viitattu 6.5.2023. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/metelmaopetus/kvali/analyysitavan-valinta-ja-yleiset-analyysitavat/teemoittelu/>

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja. 2021. Kotouttamisen sanasto: 1. laitos. Kotoutumisen sanasto. Viitattu 15.1.2023. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163545/TEM_2021_54.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja. 2020. Maahanmuuttajien matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalvelut. Viitattu 15.1.2023. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162218/TEM_2020_27.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

KvaliMOTV-6.3 Haastattelu. 2006. Viitattu 1.5.2023 https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3.html

Hyväri, S. & Sahonen, P. Monikulttuuristen ohjausosaamisen kehittäminen: Virtaa ohjaukseen-koulutushankkeen tulokset, 2021. Viitattu 23.4.2023 https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/495024/DIAK_Tyoelama22_web.pdf?sequence=5&isAllowed=y

Maahanmuuttajat väestössä-Tilastokeskus, 2020. Viitattu 23.4.2023.

<https://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa.html>

Omakielisen ohjauksen merkitykset ja mahdollisuudet, omakielisten ohjaajien näkökulma.

Toivonen & Udo, 2021. Viitattu 23.4.2023 <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/508626/omakielinen%20ohjaus%20Udo%20%26%20Toivonen.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

Hovila, H. & Hyväri, S. (2021). Kielitietoisuus, monikielisyys ja palvelujen saavutettavuus. Teoksessa Hyväri, S. & Sahonen, P. (2021). Monikulttuurisen ohjausosaamisen kehittäminen. Virtaa ohjaukseen -koulutushankkeen tulokset. Diakonia ammattikorkeakoulu. Viitattu 1.2.2023. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/495024/DIAK_Tyoelama22_web.pdf?sequence=5#page=66

Finlex, Yhdenvertaisuuslaki 20.1.2004/21. Viitattu 23.4.2023 <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/kumotut/2004/20040021>

Leppänen, K. Yhdenvertaisuus työelämässä, 2015. Alma Talent Oy. Viitattu 23.4.2023.
<https://verkkokirjaly-almatalent-fi.nelli.laurea.fi/teos/JADBEXCTEB#piste:b4>

Kuviot

Kuvio 1: Analyysin luokittelu	17

Taulukot

Taulukko 1: Esimerkki pelkistämisestä	15
Taulukko 2: Esimerkki luokittelusta	15
Taulukko 3: Esimerkkejä vastauksista.....	19

Liitteet

Liite 1: Haastattelulomake	30
Liite 2: Suostumuslomake haastatteluun	31
Liite 3: Results of the interview	33
Liite 4: Yhteistyökumppanin palaute	35

Liite 1: Haastattelulomake

Haastattelu-lomake

MiCare-hanke, koulutuskokemuksia 2023

Taustatiedot

- Miksi osallistuit koulutukseen?

Koulutus

- Mitä mieltä olit saamastasi koulutuksesta?
- Miten koulutuksesta oli sinulle hyötyä?
- Oliko koulutus hyvä? Jos oli, miten?
- Oliko jotain muuta, mitä olisit halunnut koulutuksesta/ jotakin kehitettävää?
- Mikä oli parasta koulutuksessa?
- Suositteisitko koulutusta tutuillesi?

Osaaminen

- Millaisena koet oman osaamisesi?
- Haluatko osaamiseesi jotakin lisää?
- Kiinnostaako sinua työskennellä alalla jatkossa? Haluatko opiskella lisää?

Liite 2: Suostumuslomake haastatteluun

Suostumuslomake opinnäytetyön haastatteluun

MiCare-hanke 2023

Olemme kolmannen vuoden sairaanhoitajaopiskelijoita Laurean ammattikorkeakoulusta, Lohjalta. Teemme opinnäytetyötä yhdessä Micare-hankkeen kanssa.

Opinnäytetyön aiheena on kerätä kokemuksia maahanmuuttajien saamista koulutuksesta liittyen hoitotyön avustaviin tehtäviin. Laadullisella haastattelulla keräämme halukkaiden omia mielipiteitä kurssista. Haastattelun tulokset julkaistaan opinnäytetyössä. Haastattelu ei sido haastateltavaa mihinkään ja haastattelussa huomioidaan tarkasti tietosuojaa. Kun haastatteluja analysoidaan, huomioidaan ettei yksittäinen vastaaja ole niistä tunnistettavissa. Haastateltavan nimeä ei julkaista opinnäytetyössä. Noudatamme opinnäytetyötä tehdessämme salassapitovelvollisuutta.

Haastattelu on täysin vapaaehtoinen ja sen voi halutessaan keskeyttää.

Haastattelut nauhoitetaan. Opinnäytetyön valmistuttua haastattelut hävitetään tietosuojaa noudattaen.

- Suostun haastattelun osallistumiseen. Olen saanut riittävästi tietoa haastattelusta ja minulla on ollut mahdollisuus kysyä lisätietoja. Ymmärrän, että haastatteluun osallistuminen on vapaaehtoista ja voin keskeyttää osallistumisen milloin tahansa. Osallistun haastatteluun vapaaehtoisesti.

Allekirjoitus ja päiväys:

Nimenselvennys:

Experiences of the training pilot in Finland

MiCare project

A total of five pilots who participated in the training participated in the interviews. For the interviews, we had created a premeditated interview frame and made a consent form that dealt with, for example, data protection. No participants' names or information from which they could be identified are given in the results. The interviews were recorded with each participant's consent. This made it easier to analyse the response, as it was possible to return to them repeatedly and the possibility that the results would be falsified was minimized. After the interviews, we transcribed the recorded interviews word for word. Once all the interviews had been transcribed, we were able to view the responses of the respondents to the interviews. One of the interviews had to be interrupted in the middle of the interview due to linguistic difficulties. Some had better Finnish language skills, than others.

When the interviews began to be analyzed in a data-driven manner with qualitative content analysis, we went through the answers to the interviews together and discussed them. After that, we categorized and grouped responses into main categories and subcategories. Subsequently, these were created as themes, in this case, the pros and cons of education.

When analyzing the results, it was nice to notice that education, as a rule, was perceived as positive. Based on the answers to the interview, the interviewees for the most part felt that the training was positive and useful. The interviewees felt that the benefits were the increased knowledge of the field, learning new things and being able to learn ways to help, for example, in the work of the older people. It was the giving of help and the creation of joy that emerged as important reasons to participate in education.

Everyone who participated in the interview believed they would recommend the training to friends and acquaintances. Some of the participants had already recommended the training to a friend or family member. Almost all the interviewees had plans for the future to study nursing.

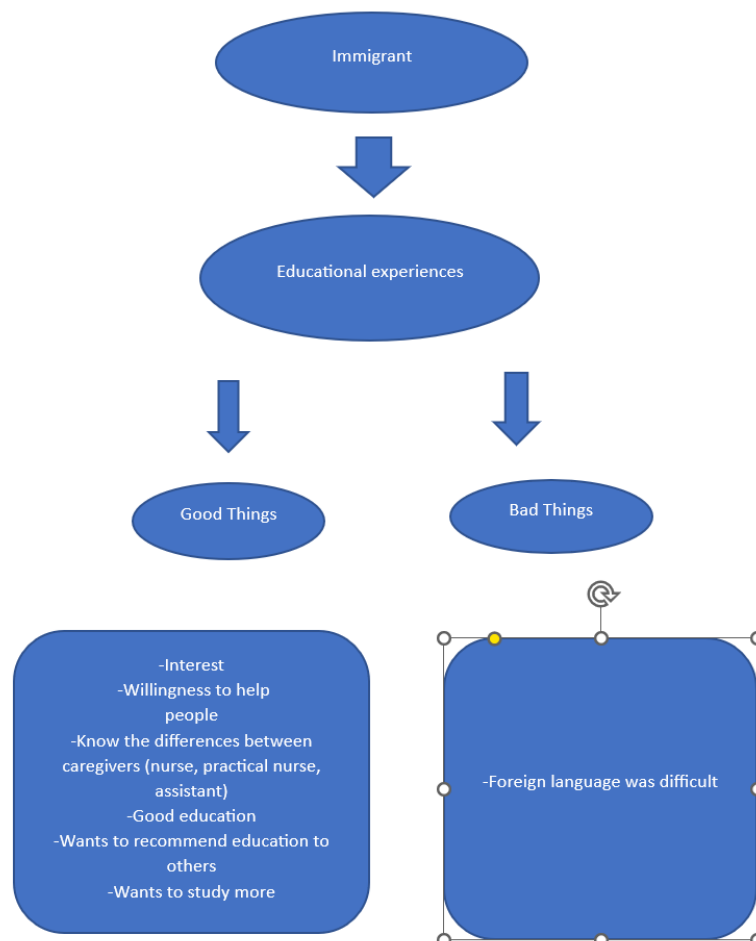
The only negative thing about education was the linguistic difficulties. All interviewees believed if the training and also the interview had been allowed to be conducted in their own language, the experience of the training would have been even better.

Training in a foreign language and the related interview in a foreign language, too, proved to be a tricky combination. The certainty of whether everyone received the full benefit from the training is difficult to say. Some had better Finnish language skills than others. Many of the interviewees said that the Finnish language is challenging and difficult to learn.

The interviews were also challenging due to the difficulty of the Finnish language. Some of the interviewees also pointed this out and said that if the interview had been in their own language or, for example, in English, it would have been easier to describe the experiences left over from the training.

Based on the responses received during the interview, it is noticeable that the training was perceived as good and useful. The only challenge in terms of education was to study in a foreign language.

Liite 4: Yhteistyökumppanin palaute

Hyvä työelämän edustaja

Kiitos, että tarjositte Laurea-ammattikorkeakoulun opiskelijalle/opiskelijoille mahdollisuuden tehdä opinnäytetyö yritykseenne/organisaatioonne. Työelämän kehittäminen on tärkeä osa opinnäytetöidemme arvioinnissa. Pyydämmekin näkemystänne.

Yrityksen/organisaation nimi	MiCare-hanke / yhteistyössä Laurea AMK
Työelämän edustajan/Arvioijan nimi ja tehtävänimike	Elina Pajakoski, asiantuntija
Opinnäytetyön ohjaaja yrityksessä/organisaatiossa	Elina Pajakoski
Opinnäytetyön tekijä/t	Emilia Koski ja Emilia Stenman
Miten yrityksenne/organisaationne hyödyntää tehtyä opinnäytetyötä?	Opinnäytetyön tulokset tulevat hankkeen internetsivuille. Niitä voidaan jatkossa käyttää hankkeessa kehitetyn koulutuksen kehittämisessä sekä mahdollisten tulevien jatkohankkeiden yhteydessä.
Mitä uutta ja/tai odottamatonta tuli esille opinnäytetyöprosessin aikana tai tuloksissa?	Osallistujien kokemukset ja näkemykset koulutuksesta ovat tärkeitä ja hyödyllisiä hankkeelle ja mahdolliselle jatkohankkeelle.
Miten kuvailisitte yhteistyötä opinnäytetyöntekijän/-tekijöiden kanssa?	Yhteistyö on ollut sujuvaa ja opiskelijat ovat pysyneet hienosti aikataulussa. He ovat noudattaneet pyyntöjä sovitusti.
Haluaisitteko jatkossakin tarjota opiskelijoillemme opinnäytetyön aiheita tai harjoittelupaikkoja? Miten haluaisitte kehittää yrityksenne/organisaationne ja Laurea-ammattikorkeakoulun yhteistyötä? Mahdollisessa jatkohankkeessa voisi olla tarvetta opinnäytetöille.	
Paikka ja päivämäärä	Vihti 2.6.23
Työelämän edustajan/arvioijan allekirjoitus	
Nimenselvennys	Elina Pajakoski
Voitte palauttaa lomakkeen myös ilman allekirjoitusta sähköpostilla joko suoraan koulun ohjaajalle tai opinnäytetyöntekijälle, joka välittää viestin ohjaajalleen siten, että viestiketjusta näkyy allekirjoittajan sähköpostiosoite.	